Ympäristöministeriö Luonnos 1.6.2012

Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi polttoaineteholtaan vähintään 50 MW:n polttolaitosten ja kaasuturbiinien rikkidioksidi-, typenoksidi- ja hiukkaspäästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen 12 ja13 §:n muuttamisesta

12 § Valtioneuvoston päätös kansallisesta siirtymäsuunnitelmasta

Ympäristönsuojelulain 110 a–110 f §:ssä tarkoitettuun valtioneuvoston päätökseen kuuluvien polttolaitosten on vähennettävä kokonaispäästöjään lineaarisesti 1 päivästä tammikuuta 2016 alkaen siten, että ne ovat vuoden 2019 ja vuoden 2020 aikana yhtä suuret kuin jos näissä laitoksissa noudatettaisiin-teollisuuden päästöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75/EU, jäljempänä *teollisuuspäästödirektiivi*, liitteen V 1 osan päästöraja-arvoja. Valtioneuvoston päätökseen kuuluvan laitoksen on viimeistään 1 päivästä heinäkuuta 2020 noudatettava ympäristöluvassa asetettuja teollisuuspäästödirektiiviin pohjautuvia lupamääräyksiä päästöjen rajoittamiseksi tai vähintään teollisuuspäästödirektiivin liitteen V 1 osan mukaisia päästöraja-arvoja.

Valtioneuvoston päätökseen on sisällytettävä vähintään yksi jokaisen päätökseen kuuluvan laitoksen päästöistä, joita ovat rikkidioksidi, typenoksidit tai hiukkaset. Kaasuturbiinien päästöistä päätökseen voi sisältyä vain typen oksidien päästöt.

Valtioneuvoston päätökseen kuuluvassa kiinteää polttoainetta käyttävässä, polttoaineteholtaan yli 500 megawatin polttolaitoksessa, jonka toiminnan aloittamiseksi on myönnetty lupa 1 päivän heinäkuuta 1987 jälkeen, on noudatettava typen oksidien päästöjen osalta vahvistettuja päästöjen raja-arvoja 200 mg/m^3 (n) typpidioksidiksi laskettuna.

13 § Valtioneuvoston päätökseen kuuluvien laitosten päästöjen enimmäismäärien määräytyminen

Valtioneuvoston päätökseen kuuluvien laitosten päästöjen vuosittaiset enimmäismäärät lasketaan laitoksen 31 päivänä joulukuuta 2010 olleen polttoainetehon mukaan siten, kuin teollisuuspäästödirektiivin 41 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan nojalla annetuissa Euroopan komission täytäntöönpanosäännöissä on tarkemmin määrätty. Päästöjen enimmäismäärät lasketaan ottaen huomioon oletettu käyntiaika ja käytettävä polttoaine lasketaan vuoden 2010 lopussa päättyvän kymmenen viimeisen kalenterivuoden, vuosi 2010 mukaan luettuna, keskiarvona vuotuisen käyntiajan ja käytetyn polttoaineen perusteella.

Vuoden 2016 päästöjen enimmäismäärä lasketaan tiettyjen suurista polttolaitoksista ilmaan joutuvien epäpuhtauspäästöjen rajoittamisesta annetuin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (2001/80/EY) liitteiden III–VII mukaisilla päästöraja-arvoilla. Turvetta ja biomassaa polttoaineena käyttävien laitosten rikkidioksidipäästöjen vuoden 2016 päästöjen enimmäismäärän laskennassa käytetään polttoaineteholtaan vähintään 50 megawatin polttolaitosten ja kaasuturbiinien rikkidioksidi-, typenoksidi- ja hiukkaspäästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1017/2002) liitteessä 1 ja 2 määrättyjä turvetta ja biomassaa polttavien laitosten rikkidioksidipäästöraja-arvoja.

Vuosien 2019 ja 2020 päästöjen enimmäismäärä lasketaan teollisuuspäästödirektiivin liitteen V 1 osan päästöraja-arvojen mukaisesti. Vuosien 2017 ja 2018 päästöjen enimmäismäärät vahvistetaan vähentämällä päästöjä lineaarisesti vuoden 2016 ja 2019 välillä.

Perustelut:

12 § Valtioneuvoston päätös kansallisesta siirtymäsuunnitelmasta

Ympäristönsuojelulain 110 a–110 f §:ssä säädetään mahdollisuudesta valtioneuvoston päätöksellä asettaa tietyille toiminnanharjoittajille velvoite vähentää päästöjään kansallisella siirtymäsuunnitelmalla. Polttoaineteholtaan vähintään 50 megawatin polttolaitoksia koskevasta kansallisesta siirtymäsuunnitelmasta säädetään teollisuuden päästöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (2010/75/EU, jäljempänä teollisuuspäästödirektiivi) 32 artiklassa.

Suunnitelmakauden päätyttyä eli 1 päivästä heinäkuuta 2020 kunkin siihen kuuluvan polttolaitoksen olisi noudatettava ympäristöluvassa määrättyjä BAT-päästötasoihin perustuvia päästöraja-arvoja tai liitteen 2 päästöraja-arvoja, jos edellytykset näiden päästöraja-arvojen noudattamiseksi on ympäristöluvassa hyväksytty. Suunnitelman tarkoituksena olisi mahdollistaa tiettyä joustavuutta olemassa oleville laitoksille siten, että laitokset voisivat asteittain, mutta tarkoin määritellysti vähentää päästöjään vuoden 2016 alusta tarkoituksena noudattaa asetettuja velvoitteita viimeistään heinäkuusta 2020. Joustavuus voisi olla esimerkiksi tarvittavien puhdistuslaiteinvestointien porrastusta esimerkiksi siten, että osa laitoksista voisi ottaa käyttöön uusittua puhdistustekniikkaa vasta vuonna 2017 tai 2018 vaaditun 2016 sijaan. Tämä edellyttäisi kuitenkin, että suunnitelmassa määrätty kokonaispäästöjen vähentämistavoite vähenisi suunnitelman mukaisesti muilla toimin.

Suunnitelma olisi mahdollista kohdistaa yhteen tai useampaan päästöön eli rikkidioksidi-, typenoksidi- tai hiukkaspäästöihin tai näiden yhdistelmiin. Kaasuturbiinien osalta suunnitelmaan voitaisiin ottaa mukaan vain typenoksidien päästöt.

Ehdotetulla 12 §:n 3 momentilla pantaisiin täytäntöön teollisuuspäästödirektiivin 32 artiklan 2 kohdan kolmas alakohta. Momentin mukaan kiinteää polttoainetta käyttävässä, polttoaineteholtaan yli 500 megawatin polttolaitoksessa, jonka toiminnan aloittamiseksi on myönnetty lupa 1 päivän heinäkuuta 1987 jälkeen, on noudatettava typen oksidien päästöjen osalta vahvistettuja päästöjen raja-arvoja 200 mg/m3(n) typpidioksidiksi laskettuna.

13 § Valtioneuvoston päätökseen kuuluvien laitosten päästöjen enimmäismäärien määräytyminen

Suunnitelmassa määrättäisiin siihen kuluvien laitosten päästöjen enimmäismäärät vuosina 2016-2020, päästöjen olisi laskettava lineaarisesti vuodesta 2016 vuoteen 2019. Päästömääriä seurattaisiin vuosittain. Kokonaisvähennystavoitteen saavuttamiseksi kullekin laitokselle olisi päätöksessä määrättävä laitoskohtainen päästöjen vähennysvelvoite tai vahvistettava toimet päästöjen vähentämiseksi, jolla voitaisiin varmistaa, että asetettu kokonaispäästöjen enimmäismäärä vuosittain alitettaisiin.

Suunnitelmaan kuuluvien laitosten vuosien 2016, 2017 ja 2018 päästöjen enimmäismäärät laskettaisiin LCP-direktiivin (80/2000/EY) liitteen III mukaisin päästöraja-arvoin ja

teollisuuspäästödirektiivin 41 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan nojalla annetuissa Euroopan komission täytäntöönpanosäännöissä (komission täytäntöönpanopäätös 10.2.2012, C(2012) 612 final) määrätyn vähentymiskaavan mukaisesti. Vuosien 2019 ja 2010 päästöt laskettaisiin teollisuuspäästödirektiivin liitteen V 1 osan mukaisin päästöraja-arvoin.

Nykyisessä LCP-asetuksessa (1017/2002) on annettu kansallisesti erikseen rikkidioksidipäästöraja-arvot sekä biomassalle että turpeen poltolle (liite 2 taulukko 9), jotka turpeelle vastaavat näiden laitosten tyypillisiä rikkidioksidipäästöjä pitoisuuksina. Direktiivin raja-arvo kiinteää polttoainetta polttavien laitosten rikkidioksidipäästöille on 50–100 MW:n laitoksissa 2 000 mg/m^3 (n) ja 100–500 MW laitoksille lineaarinen vähenemä 2000–400 mg /m^3 (n). LCP-asetuksessa biomassan poltolle on annettu rikkidioksidipäästöraja-arvo 400 mg/m^3 (n) ja turpeen poltolle 800 tai 400 mg/m^3 (n) riippuen laitoksen koosta ja luvan myöntämisajankohdasta. Näitä asetuksella säädettyjä turvetta ja biomassaa polttavien laitosten rikkidioksidipäästöraja-arvoja tulisi myös käyttää näitä polttoaineita käyttävien laitosten rikkidioksidipäästön kansallisen siirtymäsuunnitelman laitoskohtaisen päästöosuuden laskemisessa.